

رابطه بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی در بین کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان و یزد

محمدعلی نادی^۱

۱. دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوارسگان)*

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۰۲/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۲/۲۷

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تحلیل رابطه بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی در بین کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان و یزد انجام گرفت. از بین جامعه آماری، به روش نصادفی ساده و با رعایت نسبت سهمی، ۲۱۷ نفر از کارکنان ادارات کل تربیتبدنی هر دو استان برای شرکت در پژوهش انتخاب شدند. نتایج نشان داد یافته‌ها نشان می‌دهد که اثر متغیر تعهد عاطفی بر ارتباطات عمودی مثبت و معنادار است. لازم به ذکر است که متغیرهای تعهد هنجاری و هویت اجتماعی بهدلیل آن که در حضور دو متغیر تعهد عاطفی و مستمر، توان پیش‌بینی نداشته‌اند از معادله بیرون گذاشته شدند. همچنین، اثر متغیر تعهد عاطفی بر ارتباطات افقی نیز مثبت و معنادار می‌باشد. علاوه نتایج نشان داد که اثر متغیر هویت اجتماعی بر ارتباطات افقی مثبت و معنادار است. همچنین نتایج نشان داد نیز بیانگر این است که هویت اجتماعی، اثر مستقیمی بر تعهد سازمانی و ارتباطات افقی دارد. علاوه براین، تأثیر هویت اجتماعی بر ارتباطات عمودی، غیرمستقیم می‌باشد. شایان ذکر است که این مدل از شاخص نکوبی برازنده‌گی نسبتاً خوبی برخوردار بود.

واژگان کلیدی: تعهد سازمانی، هویت اجتماعی، ارتباطات سازمانی^۱

مقدمه

امروزه، سازمان وسیله و ابزار اجرای اهداف گوناگون اجتماعی و پدیده‌ای فراگیر می‌باشد که نیروی انسانی، عنصر جدایی‌ناپذیر و بزرگ‌ترین و مهم‌ترین سرمایه و دارایی هر سازمان محسوب می‌شود. سازمان ورزش و جوانان نیز همانند هر سازمان دیگری جهت رسیدن به اهداف خود به منابع مختلفی نیاز دارد و بی‌شك، مهم‌ترین منبع آن کارکنان می‌باشند؛ به‌طوری که عصر نوین، مدیریت نیروی انسانی را از سرمایه‌های اصلی سازمان می‌داند. سازمان ورزش و جوانان مسؤولیت اداره امور ورزش و تربیت‌بدنی و نیز سیاست‌گذاری‌های آن را به عهده دارد و تلاش می‌کند با بسیج کلیه امکانات فنی و بهره‌گیری از تجارب گذشته و نیز کارآمدترین مربیان و دستاندرکاران متعدد و متخصص در کشور، گام‌های مؤثری را درجهت رشد و اعتلای تربیت‌بدنی بردارد (مرسل، ۱۳۷۸، ۵). سازمان‌های امروزی بر استخدام و حفظ افرادی که وفادار و متعهد هستند و خود را متعلق و منتبه به سازمان می‌دانند تأکید می‌کنند (نادی و گل‌شیرازی، ۱۳۹۱، ۲۸۲). ازسوی دیگر، مهم‌ترین مسأله و مشکل پس از تأمین و تربیت نیروی انسانی به لحاظ پیچیدگی آن، حفظ و نگهداری کارکنان می‌باشد. در این خصوص، آنچه بیش از سایر عوامل خود را نشان می‌دهد، برقراری ارتباطات صحیح برای بههم‌پیوستن و هماهنگی کارکنان در سازمان، تعهدات آن‌ها و هویت‌یابی در محیط کار بهمنظور کارایی بهتر می‌باشد (نیکوفر، ۱۳۸۵، ۲۵). با توجه به اهمیت نیروی انسانی و نقشی که در سازمان ایفا می‌کند، توجه به روابط و نگرش‌های این عامل ارزشمند از جمله ارتباطات سازمانی^۱ و تعهد سازمانی^۲ از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است (شکیبایی، ۱۳۸۶، ۷). در بررسی بحث ارتباطات و زمینه تاریخی آن می‌توان گفت از زمانی که انسان‌ها تصمیم گرفتند در کنار یکدیگر زندگی کنند، نیاز به برقراری ارتباط به وجود آمد و انسان‌ها تلاش کردند با یکدیگر ارتباط برقرار کنند و لذا، بحث ارتباطات به عنوان موضوعی مهم و تعیین‌کننده برای زندگی بشر مطرح شد (عرضه و سیدعامری، ۱۳۹۱، ۵۰).

ارتباطات صحیح و مؤثر در سازمان، همواره یکی از اجزای مهم در موفقیت مدیریت به‌شمار آمده است (الوانی، ۱۳۸۴، ۱۰۵). ارتباط، تار و پود سازمان را به‌هم پیوند می‌دهد و موجب یکپارچگی و وحدت سازمان می‌شود. دامنه ارتباطات سازمانی بسیار وسیع و گسترده است. نظریه پردازان کلاسیک سازمان، ارتباطات را اسناد مكتوب و اختیار صدور فرمان (ویر)، جریان روبرو بالای پیام‌ها و ترغیب کارکنان (تیلور)، جریان افقی اطلاعات (فایول)، گوش‌دادن و ارتباطات غیررسمی (روتیسبرگ) و تعهدات ناشی از تصمیم (بارنارد) تعریف کردند (مرتضوی، پورآزاد و امیررضوی، ۱۳۸۹، ۱۵). این پژوهش براساس

-
1. Organizational Communication
 2. Organization Commitment

شبکه‌های ارتباطی بر حسب جهت (نظریه ردینگ^۱) که شامل ارتباطات افقی و ارتباطات عمودی می‌باشد مورد بررسی قرار گرفته است. مارک ون و همکاران^۲ (۲۰۰۷) طی پژوهشی با عنوان "تأثیر ارتباطات بر تعهد سازمانی" به این نتیجه دست یافتند که به لحاظ آماری، رابطه معناداری بین این متغیرها وجود دارد. همچنین، عنوان کردند که چگونگی برقراری ارتباط توسط مدیران با زیردستان، بر ادراک آن‌ها از ارزش‌ها و نیز میزان تعهدات آن‌ها نسبت به سازمان اثر دارد و شرایط ارتباطی مشبّت سرپرست با زیردستان نیز باعث ایجاد تقویت تعهد آن‌ها می‌شود. پژوهش‌های انجام‌شده توسط جولس و کریستوفر^۳ (۲۰۰۹) با عنوان "تأثیر ارتباطات سازمانی بر رضایت شغلی و تعهد سازمانی" نیز نشان داد که این سه متغیر دارای رابطه معناداری با یکدیگر می‌باشند و وجود ارتباطات در محیط کاری، تأثیر خوبی بر احساس کارکنان و رضایت شغلی آن‌ها داشته و سبب ایجاد تعهد قوی‌تر نسبت به کار در آن‌ها می‌شود. همچنین، پژوهش انجام‌شده توسط پوستمس^۴ (۲۰۰۱) نیز حاکی از وجود ارتباطی قوی بین ارتباطات سازمانی و تعهد سازمانی بود. نتایج این پژوهش مؤید آن بود که روابط عمودی نسبت به روابط افقی، باعث ایجاد تعهدات بیشتر در سازمان‌ها می‌شود که این یافته، تأکید نظریه پردازان بر رابطه بین این دو متغیر را موردنأیید قرار می‌دهد.

بنابراین و با توجه به پژوهش‌های انجام‌گرفته، تعهد سازمانی به عنوان یکی از متغیرهای پیش‌بین در این پژوهش در نظر گرفته شده است. از آن جایی که ارتباط، شرایطی را برای تعهد ایجاد می‌کند می‌باشد آن را یکی از پیامدهای مهم تعهد محسوب کرد (می‌یر و آلن^۵، ۱۹۹۷، ۳۳). تعهد، فرایندی است مستمر که از طریق آن، عوامل و کارکنان سازمان علاقه‌مندی خود را نسبت به سازمان و موفقیت آن ابراز می‌کنند (لامبرت و هوگان^۶، ۲۰۰۹، ۹). به طور کلی، تعهد سازمانی، وفاداری به ارزش‌ها و اهداف سازمان و احساس تعلق و وابستگی به ماندن در آن است (خوشبختی و همکاران، ۱۳۹۱، ۱۱۵). در زمینه تعهد سازمانی، مدل‌های مختلفی از جمله مدل اریلی و چتمن^۷، مدل ماتیو و زاجاک^۸، مدل پنلی و گولد^۹ و مدل می‌یر و آلن ارائه شده است. با توجه به این که مدل می‌یر و آلن کامل‌ترین

1. Redding

2. Mark Van et al

3. Jules & Christopher

4. Postmes

5. Meyer & Allen

6. Lambert & Hogan

7. O'Reilly & Chatman

8. Matieu & Zajac

9. Penley & Gould

مدل شناخته شده است (مرتضوی و همکاران، ۱۳۸۹، ۵)، در پژوهش حاضر به این مدل استناد گردیده است. این مدل، تعهد سازمانی را از سه جنبه تعهد عاطفی، تعهد هنجاری و تعهد مستمر مورد بررسی قرار می‌دهد. تعهد عاطفی، به عنوان وابستگی عاطفی و روانی به سازمان و درگیرشدن در فعالیت‌های سازمان با داشتن احساس مثبت می‌باشد (خشنود، ۱۳۹۰، ۴۵)؛ تعهد هنجاری مجموعه فشارهای هنجاری درونی شده برای عمل کردن به رویی است که فرد اعتقاد دارد از نظر اخلاقی صحیح می‌باشد (بهرامزاده و یادگاری، ۱۳۸۸، ۵۷) و تعهد مستمر، تعهد فرد را به تمایل برای انجام فعالیت-های مستمر براساس تشخیص فرد از هزینه‌های مربوط به ترک سازمان نشان می‌دهد (سی چی، جاج و کیم، ۲۰۰۹، ۵۶). پوستmes و همکاران^۱ (۲۰۰۱) طی پژوهش خویش دریافتند که بین تعهد سازمانی و هویت اجتماعی رابطه وجود دارد، به گونه‌ای که عکس العمل‌های بین فردی و روابط خوب بین همکاران به صورت مستقیم مسئول تعهد در هریک از سطوح سازمانی یا فردی نمی‌باشد و این نتایج ممکن است تاحدی با مفهوم هویت از طریق پذیرش ظاهر شود. در پژوهش دیگری که توسط تاد^۲ (۲۰۰۹) با عنوان "دیدگاه هویت اجتماعی بر نگرش‌های شغلی" انجام گرفت گزارش شد که هویت اجتماعی مثبت کارکنان بر نگرش‌هایی چون تعهد سازمانی، رضایت شغلی و حتی درگیری‌های شغلی اثر می‌گذارد. همچنین، هاگ^۳ (۲۰۰۶) رابطه بین تعهد سازمانی، هویت و رفتار شهروندی سازمانی را مورد بررسی قرار داد و دریافت که هویت، تعهد و رفتار شهروندی سازمانی از طریق ارتباطات (داخلی) سازمانی تقویت می‌شوند. کایلی و همکاران^۴ (۲۰۱۲) نیز به بررسی رابطه بین هویت ملی و تعهد سازمانی پرداختند و نشان دادند که بین هویت، تعهد عاطفی و تعهد هنجاری (به واسطه عدالت) رابطه وجود دارد. ادراک از عدالت توزیعی، روابطی و تعاملی، واسطه ارتباط بین هویت و تعهد هنجاری است؛ در حالی که ادراک از عدالت توزیعی و تعاملی، واسطه ارتباط بین هویت و تعهد عاطفی می‌باشد. بنابراین و با استناد به پژوهش‌های مذکور، هویت اجتماعی به عنوان یکی دیگر از متغیرهای پیش‌بین در پژوهش حاضر در نظر گرفته شد. هویت اجتماعی^۵ عبارت است از خصوصیات، مشخصات و تفکراتی که فرد آن‌ها از طریق اشتراکات اجتماعی و عضویت در گروه‌ها و مقوله‌های اجتماعی کسب می‌کند (احمدو، ۱۳۸۱، ۴). نظریه هویت اجتماعی از جمله نظریه‌هایی است که بین فعالیت‌های اجتماعی سازمان‌ها و گرایشات کاری کارکنان ارتباط ایجاد می‌کند. این نظریه بیان می‌کند که مردم تمایل به هویت‌بخشی یا توصیف خود در زمینه‌های اجتماعی را دارند و خود و دیگران را در طبقات اجتماعی

1. Cichy, Jaj & Kim

2. Postmes, Tanis & Boudewijn

3. Tod

4. Haig

5. Kyle, Margaret, Warren & Dora

6. Social Identity Theory

مختلفی طبقه‌بندی می‌کنند (برامر، میلینگتون و رایتون^۱، ۲۰۰۷، ۵۱؛ بنابراین، تمامی اعضا در طبقات اجتماعی مختلف یک هویت اجتماعی قرار دارند که نگرش آن‌ها را به عنوان عضوی از آن گروه توصیف و تبیین می‌کند (مانند این که هر کس باید چگونه بیندیشد و یا چگونه احساس و رفتار کند) (هاگ، تری و وايت، ۱۹۹۵، ۸۱). علاوه بر این، هوستون و جاسپارز^۲ (۱۹۸۴) نشان دادند که افراد در تلاش برای کسب هویت اجتماعی به منظور ایجاد تمایزات روان‌شناختی، دست به تمایزات بین‌گروهی می‌زنند؛ بنابراین، اعتبار گروه می‌تواند بر توصیف اعضا از خود در ارتباط با گروه تأثیر بگذارد و از طرفی تعهد سازمانی آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد.

مدیران و دست‌اندرکاران سازمان ورزش و جوانان به عنوان بخش مهمی از بدنۀ دولت بهدلیل بروکراسی موجود در نظام هویتی سازمان و نبود تعهد سازنده، با مشکلات متعددی در زمینۀ ارتباطات سازمانی - اعم از رسمی و غیررسمی - روبرو می‌باشند و این مسئله به نوبه خود باعث کاهش انگیزه در بدنۀ سازمان خواهد شد (حسینی و مهدی‌زاده اشرفی، ۱۳۸۹، ۱۲). از سوی دیگر، ارتباطات و چگونگی جهت‌گیری آن‌ها به سمت اهداف، یکی از مسائل مهم و ضروری در این سازمان محسوب می‌شود. آگاهی کارکنان از تعلق آن‌ها به سازمان نیز باعث آشکارشدن شباهت‌ها و تفاوت‌ها در بین آن‌ها شده و درنتیجه، امکان برقراری ارتباطی معنادار و مستمر را فراهم می‌سازد. این پژوهش شاید بتواند مدیران و مسئولان را در رسیدن به مقاصد و اهداف آن‌ها باری رساند و با ارائه راه حل‌هایی به آن‌ها، ضمن افزایش کارایی و بهره‌وری این سازمان‌ها، موجبات ترغیب کارکنان به تلاش بیشتر از طریق بالا بردن تعهدات سازمانی در کارکنان، ایجاد ارتباطات مؤثر و تأکید بر هویت اجتماعی آن‌ها در ادارات تربیت‌بدنی را فراهم سازد. در حقیقت، مسئله اساسی در سازمان ورزش و جوانان این است که مشخص نیست کدام‌یک از پیش‌بین‌های نگرشی ارتباطات سازمانی دارای تأثیرات قوی‌تری هستند و نیز این که آیا می‌توان مدلی را فرض نمود که با شکل‌گیری هویت اجتماعی کارکنان و تعهد سازمانی آن‌ها در دو سطح عمودی و افقی از آن‌ها تاثیر پذیرد؟ شایان ذکر است که تاکنون در ایران و در سازمان ورزش و جوانان، روابط بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی بررسی نشده است و این مهم‌ترین ضرورت انجام پژوهش حاضر می‌باشد؛ از این‌رو، پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی انجام گرفت و به منظور آزمون نظریۀ روابط علی فرضی بین متغیرهایی که با هم همبستگی دارند از مدل معادله ساختاری استفاده شد.

1. Brammer, Millington & Rayton

2. Hewstone & Jaspars

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از حیث موضوع و هدف، توصیفی بوده و از نوع مطالعات همبستگی می‌باشد. جامعه آماری در این پژوهش را کلیه کارکنان زن و مرد ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های اصفهان و یزد به تعداد ۵۰۰ نفر تشکیل دادند. ۲۶۵ نفر از اداره کل ورزش و جوانان استان اصفهان و ۱۴۴ نفر از اداره کل ورزش و جوانان استان یزد، برای دست‌یابی به این نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده با رعایت نسبت سهمی در جامعه استفاده شد. طبق محاسبات، ۲۱/۲ درصد از حجم جامعه متعلق به استان اصفهان و ۸/۲۸ درصد نیز متعلق به استان یزد بوده است. براساس فرمول و جدول تعیین حجم کو亨 و همکاران (۲۰۰۰) برای یک جامعه ۵۰۰ نفری، حجم نمونه ۲۱۷ نفری از کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان هر دو استان برآورد شد و در مرحله بعدی، این ۲۱۷ نفر بر حسب نسبت سهم هر استان در کل جامعه توزیع گردیدند که تعداد کارکنان استان اصفهان ۱۵۵ نفر و استان یزد ۶۲ نفر به‌دست آمد. سپس، تعداد ۲۱۷ پرسشنامه بین کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان دو استان توزیع گردید. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

۱. پرسشنامه ارتباطات سازمانی (عمودی و افقی): این پرسشنامه که توسط پوستمس (۲۰۰۱) طراحی و تنظیم شده است، حاوی ۱۵ سؤال می‌باشد. ضریب پایابی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ معادل (۰/۷۸) به‌دست آمد.

۲. پرسشنامه تعهد سازمانی کل: این پرسشنامه که توسط آلن (۱۹۹۷) طراحی و تنظیم گردیده است، حاوی ۲۰ سؤال می‌باشد. ضریب پایابی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که برای کل پرسشنامه (۰/۸۱)، تعهد عاطفی (۰/۸۲)، تعهد مستمر (۰/۷۲) و تعهد هنجاری (۰/۸۴) به‌دست آمد.

۳. پرسشنامه هویت اجتماعی: این پرسشنامه که توسط دالینگر^۱ (۱۹۹۵) طراحی و تنظیم شده است حاوی هفت سؤال می‌باشد. ضریب پایابی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ معادل (۰/۷۷) به‌دست آمد.

برای آگاهی از اشکالات احتمالی پرسشنامه‌ها به‌منظور کمک به برداشت هرچه بهتر و صحیح‌تر پاسخ‌دهندگان از سؤالات، روایی صوری پرسشنامه‌ها موردنرسی قرار گرفت. بدین‌صورت که تعدادی از پرسشنامه‌ها در اختیار تعدادی از افراد مشابه با نمونه آماری قرار گرفت و موارد طرح شده توسط آن‌ها اصلاح گردید. بدین‌ترتیب، پرسشنامه‌ها از نظر روایی صوری تأیید گشت. همچنین، ۱۰ پرسشنامه به‌گونه‌ای تنظیم شد که ابعاد هر متغیر کاملاً مشخص باشد. همچنین، در مقابل هر سؤال از متخصص مربوطه خواسته شده بود نظر خود را در ارتباط با این‌که جمله موردنظر با مؤلفه همخوان

1. Dollinger

است یا ناهمخوان، بیان کنند. علاوه بر این، بخشی به منظور پیشنهادهای روان‌سنجی در ارتباط با هر سؤال در نظر گرفته شده بود. این پرسش‌نامه‌ها بین ۱۰ نفر از متخصصین بر جسته دانشگاه و صاحب-نظر در علم مدیریت ورزشی که با متغیرهای پژوهش آشنایی داشتند توزیع گردید و پس از اعمال نظرات آن‌ها، فرم نهایی پرسش‌نامه تنظیم گشت. شایان ذکر است که جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون چندگانه گام به گام، مدل معادله ساختاری و نرم‌افزار بسته آماری در علوم اجتماعی^۱ و لیزرل نسخه ۸/۷۵ استفاده شد.

نتایج

نتایج همبستگی درونی بین هویت اجتماعی، تعهد سازمانی و ارتباطات سازمانی در جدول شماره یک ارائه شده است. چنانچه مشاهده می‌شود، میانگین و انحراف معیار به ترتیب برای هویت اجتماعی (۷۱/۵۷) و (۸/۷۸) و برای تعهد سازمانی (۲۲/۴۷) می‌باشد. همچنین، به لحاظ آماری بین هویت اجتماعی با تعهد سازمانی ارتباط معناداری وجود دارد ($r=0/24$, $P=0/05$, $t=0/21$). نتایج نشان‌دهنده این هستند که به لحاظ آماری، رابطه معناداری بین ارتباطات عمودی با هویت اجتماعی ($r=0/16$, $P=0/05$, $t=0/05$) و تعهد سازمانی ($r=0/49$, $P=0/05$, $t=0/44$) نیز رابطه معناداری به لحاظ آماری وجود دارد؛ بنابراین، وجود رابطه معنادار بین هویت اجتماعی، تعهد سازمانی و ارتباطات سازمانی قابل تأیید می‌باشد.

جدول ۱- شاخص‌های توصیفی و همبستگی درونی بین متغیرهای پژوهش

ردیف	متغیرهای پژوهش	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴
۱	هویت اجتماعی	۷۱/۵۷	۸/۷۸	۱			
۲	تعهد سازمانی	۲۲/۴۷	۴/۵۶	۰/۲۴*	۱		
۳	ارتباطات عمودی	۴۰/۳۳	۷/۲۷	۰/۲۱*	۰/۱۶*	۱	
۴	ارتباطات افقی	۹/۶۸	۲/۱۲	۰/۴۴*	۰/۴۹*	-	۱

* $P < 0/05$

به منظور تعیین سهم زیرمقیاس‌های تعهد سازمانی و هویت سازمانی در پیش‌بینی میزان ارتباطات عمودی و افقی از روش تحلیل رگرسیون گام به گام استفاده شد. خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون گام-به-گام در جداول شماره دو و سه ارائه شده است. در جدول شماره دو در گام اول، متغیر تعهد عاطفی وارد مدل رگرسیون شده است که نتایج نشان می‌دهد اثر متغیر تعهد عاطفی بر ارتباطات عمودی مثبت و معنادار است ($R=0.53$, $F=84/9$, $P<0.001$)؛ بنابراین، تعهد عاطفی می‌تواند ارتباطات عمودی را پیش‌بینی کند. همچنین، این متغیر 28% درصد ($R^2=0.28$) از واریانس ارتباطات عمودی را نیز تعیین می‌کند. در گام دوم، تعهد مستمر وارد مدل رگرسیون شده است و نتایج حاکی از آن است که اثر متغیر تعهد مستمر بر ارتباطات عمودی منفی و معنادار می‌باشد ($R=-0.58$, $F=54/9$, $P<0.001$). ضریب تعیین متغیر تعهد مستمر ($R=-0.33$) و میزان رشد آن پس از ورود متغیر دوم ($R=0.05$) است؛ بنابراین، پنج درصد از متغیر ارتباطات عمودی توسط تعهد عاطفی و 33% درصد از آن نیز از طریق ترکیب خطی دو متغیر تعهد عاطفی و مستمر پیش‌بینی می‌شود. متغیرهای تعهد هنجاری و هویت اجتماعی نیز به دلیل آن که در حضور دو متغیر تعهد عاطفی و مستمر، توان پیش‌بینی نداشته‌اند از معادله بیرون گذاشته شدند. علاوه‌براین، خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون در جدول شماره سه نشان می‌دهد که اثر متغیر تعهد عاطفی بر ارتباطات افقی، مثبت و معنادار است ($R=0.34$, $F=27/3$, $P<0.001$)؛ بنابراین، تعهد عاطفی می‌تواند ارتباطات افقی را پیش‌بینی کند. این متغیر 11% درصد ($R^2=0.11$) از واریانس ارتباطات افقی را نیز تعیین می‌کند. درآمده و در گام دوم، متغیر تعهد مستمر وارد مدل رگرسیون شد که یافته‌ها در این ارتباط نشان می‌دهند که اثر متغیر تعهد مستمر بر ارتباطات افقی، منفی و معنادار می‌باشد ($R=-0.39$, $F=19/4$, $P<0.001$). ضریب تعیین متغیر تعهد مستمر ($R^2=0.15$) و میزان رشد آن پس از ورود متغیر دوم نیز معادل (0.05) است؛ بنابراین، پنج درصد از متغیر ارتباطات افقی توسط تعهد مستمر و 15% درصد از آن نیز از طریق ترکیب خطی دو متغیر تعهد عاطفی و مستمر پیش‌بینی می‌شود. علاوه‌براین، در گام سوم، متغیر هویت اجتماعی وارد مدل رگرسیون شد که نتایج تحلیل واریانس رگرسیون چندگانه بیانگر آن است که اثر متغیر هویت اجتماعی بر ارتباطات افقی، مثبت و معنادار می‌باشد ($R=0.43$, $F=0.16$, $P<0.001$). ضریب تعیین متغیر هویت اجتماعی ($R^2=0.18$) و میزان رشد آن پس از ورود متغیر دوم معادل (0.04) است؛ بنابراین، چهار درصد از متغیر ارتباطات افقی توسط هویت اجتماعی و 18% درصد از آن نیز از طریق ترکیب خطی سه متغیر تعهد عاطفی، تعهد مستمر و هویت اجتماعی پیش‌بینی می‌شود. شایان ذکر است که در این مدل، متغیر تعهد هنجاری به دلیل عدم معناداری از مدل رگرسیون بیرون گذاشته شدند.

جدول ۲- خلاصه مدل رگرسیون گام به گام برای پیش‌بینی ارتباطات عمودی از طریق زیرمقیاس‌های تعهد سازمانی و هویت اجتماعی

سطح معناداری	آماره تی	بنای استاندارد	ضرایب بنای غیر-استاندارد	مجذور همبستگی چندگانه	همبستگی چندگانه	متغیر پیش‌بین	گام-ها	پژوهشگر
۰/۰۰۱	۷/۳۴	۰/۵۳	۰/۰۸	۰/۷۴	۰/۲۸	۰/۵۳	تعهد عاطفی	گام اول
۰/۰۰۱	۸/۷۳	۰/۶۴	۰/۰۸	۰/۸۹	۰/۳۳	۰/۵۸	تعهد عاطفی	گام دوم
۰/۰۰۱	-۴/۲۷	-۰/۲۶	۰/۱۲	-۰/۵۳			تعهد مستمر	

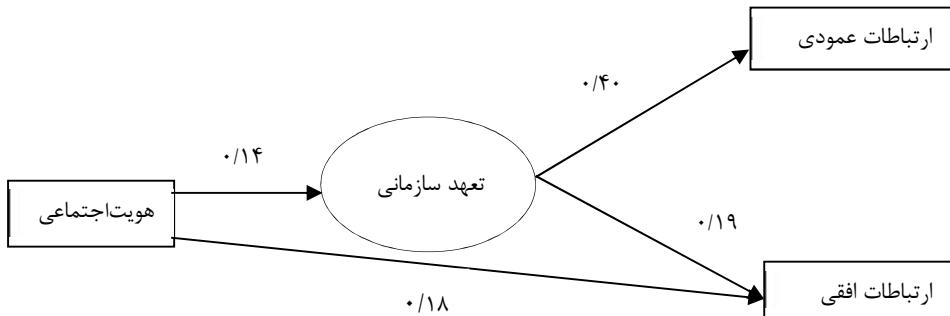
*P<۰/۰۱

جدول ۳- خلاصه مدل رگرسیون گام به گام برای پیش‌بینی ارتباطات افقی از طریق زیرمقیاس‌های تعهد سازمانی و هویت اجتماعی

سطح معناداری	آماره تی	بنای استاندارد	ضرایب بنای غیراستاندارد	مجذور همبستگی چندگانه	همبستگی چندگانه	متغیر پیش‌بین	گام-ها	پژوهشگر
۰/۰۰۱	۵/۲۳	۰/۳۴	۰/۰۲	۰/۱۲	۰/۱۱	۰/۲۴	تعهد عاطفی	گام اول
۰/۰۰۱	۶/۵۶	۰/۴۳	۰/۰۲۶	۰/۱۶	۰/۱۵	۰/۴۹	تعهد عاطفی	
۰/۰۰۱	-۳/۲۱	۰/۲۲	۰/۰۳۸	۰/۱۲			تعهد مستمر	
۰/۰۰۱	۶/۰۴	۰/۴۱	۰/۰۲۶	۰/۱۵			تعهد عاطفی	
۰/۰۰۱	-۳/۳۶	-۰/۲۲	۰/۰۳۸	۰/۴۳	۰/۱۸	۰/۴۳	تعهد مستمر	گام سوم
۰/۰۰۱	۲/۹۸	۰/۱۸	۰/۰۲۴	۰/۰۷۲			هویت	

* $P < 0.01$

مدل معادله ساختار پژوهش در شکل شماره یک ارائه شده است و ضرایب و نتایج مربوط به شاخص‌ها نیز به ترتیب در جداول شماره چهار و پنج ارائه شده است. جدول شماره چهار و شکل شماره یک نشان می‌دهند که هویت اجتماعی تأثیر مستقیمی بر تعهد سازمانی ($= 0.14$) و ارتباطات افقی ($= 0.18$) دارد، اما اثر آن بر ارتباطات عمودی ($= 0.06$) غیرمستقیم می‌باشد. همچنین، نتایج مدل-سازی معادلات ساختاری مؤید آن است که تأثیرات هویت اجتماعی بر ارتباطات افقی و عمودی توسط تعهد سازمانی میانجی‌گری می‌شود ($= 0.03$). هویت اجتماعی دارای تأثیری مستقیم بر ارتباطات افقی می‌باشد و این تأثیر از مقدار غیرمستقیم آن بهشت قوی‌تر است. مقادیر تی سوبول نیز نشان می‌دهد که تمام ضرایب مسیر به جز ضریب مسیر هویت اجتماعی بر ارتباطات عمودی بدلیل آن که بالاتر از ۱/۹۶ است معنادار می‌باشد. علاوه‌براین، براساس یافته‌های ارائه شده در جدول شماره پنج مشخص می‌شود که یکی از شاخص‌های برازنده‌گی مدل، شاخص نیکوپی برازش^۱ است. هرچقدر که این شاخص به عدد یک نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده این است که مدل از برازش مطلوبی برخوردار می‌باشد. در مدل حاضر این شاخص معادل (۰/۹۹) می‌باشد؛ لذا، می‌توان گفت که مدل دارای برازش خوبی است. علاوه‌براین، شاخص دیگر، شاخص برازش تطبیقی^۲ ا است که میزان این شاخص نیز (۰/۹۹) می‌باشد؛ از این‌رو، می‌توان دریافت که مدل با داده‌ها برازش داشته است. با توجه به تسبیت خی دو به درجه آزادی (۱/۹۰) که کمتر از سه است می‌توان برازش داده‌ها با مدل پیشنهادی را مطلوب فرض نمود.

شکل ۱- ضرایب بتای معناداری مربوط به روابط بین متغیرهای پژوهش

-
1. Goodness of Fit Index
 2. Comparative Fit Index

جدول ۴- ضرایب مستقیم، غیرمستقیم، کل، تی سوبول و سطح معناداری

مسیرها	ضرایب مستقیم	ضرایب غیرمستقیم	ضرایب کل	تی سوبول	نتیجه
هویت اجتماعی بر تعهد سازمانی	۰/۱۴	----	۰/۱۴	۰/۳۱	+
هویت اجتماعی بر ارتباطات عمودی	۰/۰۶	۰/۰۶	۰/۰۶	---	+
هویت اجتماعی بر ارتباطات افقی	۰/۱۸	۰/۰۳	۰/۲۱	۲/۷۵	+
تعهد سازمانی بر ارتباطات عمودی	۰/۴۰	----	۰/۴۰	۹/۴۸	+
تعهد سازمانی بر ارتباطات افقی	۰/۱۹	----	۰/۱۹	۲/۹۴	+

جدول ۵- شاخص‌های برآذش مدل پژوهش با داده‌ها

مقادیر برازش	۳/۸۰۳	درجه آزادی	خی دو	مقادیر	شاخص برآذش	شاخص برآذندگی	شاخص برآذندگی	شاخص برآورده	جذر برآورده واریانس
۰/۰۲۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۲	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۰۲۹

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش که با هدف بررسی رابطه بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی در بین کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان و یزد انجام گرفت، درحقیقت، سه سؤال را موردنبررسی قرار داده است که عبارت هستند از: آیا هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات افقی و عمودی رابطه دارند؟ آیا هویت اجتماعی و تعهد سازمانی قادر به پیش‌بینی ارتباطات عمودی و افقی هستند؟ آیا مدل ساختاری روابط بین هویت اجتماعی و ارتباطات سازمانی با نقش میانجی تعهد سازمانی، از برآذش مطلوبی (برحسب داده‌های گردآوری شده) برخوردار می‌باشند؟

در سال‌های اخیر، مطالعات محدودی در تبیین پیشاپنهای ارتباطات سازمانی در قالب مدل ساختاری - اعم از افقی و عمودی - بر روی نمونه‌های سازمانی انجام گرفته است؛ به خصوص زمانی که این متغیرهای پیشاپنهای از نوع نگرشی بوده و نقش اساسی در تداوم و اصلاح الگوی ارتباطی ثبت شده را بازی می‌کنند. بسیاری از یافته‌های پژوهشی مؤید آن است که ارتباطات عمودی بر تعهد سازمانی اثرگذار بوده و نیز اثربخشی می‌باشد (پوستمس و همکاران، ۱۹۹۹، ۱۰۰). این در حالی است که جدا از یافته‌های استنباطی، میانگین ارتباطات عمودی ($40/33$) در پژوهش حاضر نسبت به ارتباطات افقی ($9/68$) بسیار بالاتر است و این به معنای تأکید و توجه بیشتر سازمان‌های ورزش و جوانان استان‌های اصفهان و یزد بر این بعد ارتباطی می‌باشد. بسیاری بر این باور هستند که احساس تعلق به سازمان در کارکنان، در درجه اول به کیفیت تعاملات اجتماعی و عاطفی غیررسمی آن‌ها وابسته می‌باشد. بدین ترتیب، توجه به قدردانی از تأکید مدیران بر این نوع ارتباطات امری ضروری می‌باشد؛ زیرا، باعث ثبت دلبرستگی و اطمینان کارکنان به سازمان می‌شود (شلدون، ۱۹۷۱، ۱۴۰) و در حقیقت، همانند-سازی کارکنان با الگوهای ساختاریافته، اما غیررسمی سازمان را متبادر می‌کند.

از سوی دیگر، یافته‌های جدول شماره یک که نتایج مربوط به سؤال اول پژوهش را نشان می‌دهد حاکی از آن بود که ارتباطات افقی بیش از ارتباطات عمودی با تعهد سازمانی ($40/49$) و هویت اجتماعی ($40/44$) همبستگی دارد. همبستگی بیشتر تعهد سازمانی با ارتباطات افقی شاید (در درجه اول) به دلیل استفاده از پرسش‌نامه آلن و می‌یر (۱۹۹۷) باشد؛ زیرا، این ابزار بیشتر حاوی ماده‌های عاطفی است و کمتر ماده‌های طبقه‌بندی شناختی در آن مشاهده می‌شود که این خود می‌تواند در وهله اول، گرایش به دلبرستگی عاطفی را ایجاد کند. نتایج حاصل از این پژوهش با یافته‌های پوستمس (۲۰۰۱) مبنی بر این که روابط ارتباطات عمودی نسبت به روابط ارتباطات افقی با تعهد سازمانی، در سازمان‌ها بسیار قوی‌تر است هم‌سویی دارد. این هم‌سویی ناشی از این است که تعهد با احساس وفاداری، ماندن در شغل و متعهدبودن به سازمان سروکار دارد و تحت تأثیر مواردی چون رعایت عدالت، ارتقای شغلی، انطباق شغل با شرایط زندگی و احساس همبستگی و وفاداری بیشتر فرد نسبت به سازمان قرار می‌گیرد. این نتایج با مطالعات برامر و همکاران (۲۰۰۷) که در پژوهش خود بین ادراک کارکنان از مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان و تعهد سازمانی ارتباط مثبتی را گزارش کردند همخوانی دارد. این همخوانی ناشی از آن است که احتمالاً با درک مسئولیت‌پذیری اجتماعی و هویت‌گرفتن از سازمان توسط کارکنان و رعایت آن، تعهد آن‌ها نیز افزایش می‌یابد.

گرچه، جهت‌گیری سازمان در بعد ارتباطی، افقی نیست و میانگین بعد ارتباطی عمودی نیز این موضوع را تأیید می‌کند، اما واقعیت این است که جو دوستانه و دلبرسته عاطفی، ارتباط افقی را تبیین می‌کند

که این قابلیت، متأثر از کسب هویت فرد در سازمان و جامعه نیز می‌باشد (دی گilder، ون دن هولوول و ایلمرس^۱، ۱۹۹۷، ۱۰۰)۔ البته، نمی‌توان این نکته را از نظر دور داشت که رابطه بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی نیز همبستگی مثبتی دارد (^۲۰/۴۴)۔ هرچند، این رابطه به لحاظ مقدار از رابطه ارتباطات افقی با تعهد سازمانی کمتر است، اما بسیاری از مطالعات مؤید این موضوع هستند که شکل‌گیری هویت اجتماعی توانمند قادر است تعهد عاطفی و ارتباطات افقی را تثبیت کند (پوستمس و همکاران، ۱۰۰۱، ۲۰۰۱)۔ این نکته زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که باور به تأثیر تجربیات شغلی کارکنان و جنبه‌های هیجانی آن‌ها بتواند رضایت و تعلق را تقویت نماید. گرچه، برخی پژوهش‌ها از این یافته حمایت می‌کنند (هوج^۳، ۱۹۹۲)، اما در ارتباط با سؤال دوم و سوم پژوهش، یافته‌های رگرسیون گام‌به‌گام علاوه‌بر این که یافته‌های پژوهش‌های قبلی را تأیید کرد، نکات جدیدی را نیز آشکار نمود که از دو جنبه قابل بررسی می‌باشد: نخست این که بدون توجه به افقی یا عمودی بودن ارتباطات در سازمان، زیربنای هر دو نوع ارتباط تعهد عاطفی و مستمر است و دوم این که گرچه زیربنای هر دو جنبه تعهدات و در ارتباطات افقی هویت اجتماعی نیز به آن افزوده می‌شود، اما واریانس انحصاری بعد تعهد در پیش‌بینی ارتباطات عمودی (۳۳ درصد) بیش از حضور این بعد بهمراه هویت اجتماعی (۱۸ درصد) می‌باشد. هرچند به باور هوج (۱۹۹۲)، تعاملات بین شخصی و هویت‌سازی اجتماعی زیربنای اطلاعات افقی هستند و از این‌حیث، یافته‌های پژوهش حاضر با آن همخوان است، اما به زعم پوستمس و همکاران (۱۹۹۸)، ارتباطات افقی تحت شرایط محیطی خاصی شکل می‌گیرند و نفوذ اجتماعی و هویت‌سازی اجتماعی بیش از تعامل بین فردی بر آن مؤثر می‌باشد. این هویت متأثر از شفاف‌سازی ماهیت سازمان برای کارکنان و ممانعت‌نکردن از شکل‌گیری و تقویت گروه‌های اجتماعی در سازمان است که به نحو چشمگیری جایه‌جایی اطلاعات به صورت غیررسمی و بازخورد به اهداف استراتژیک سازمان را بیش از زمانی که جریان رسمی اطلاعات جاری است اثربخش می‌نماید. این اثربخشی به شکل ویژه‌ای بر فرایندهای اجتماعی و روابط بین فردی که در گروه‌ها رخ می‌دهد بستگی دارد و یکی از ویژگی‌های سازمان‌های مدرن می‌باشد. به احتمال زیاد، سازمان ورزش و جوانان نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد (لاولر، موهرمن و لدفورد^۴، ۱۹۹۵)۔ برگنای یک رویکرد سنتی، تحلیل این یافته‌ها تا حدودی متفاوت می‌باشد. رویکردهای سنتی ارتباطات در سازمان همچون اسمیت^۴

1. De Gilder, Van den Heuvel & Ellemers

2. Hogg

3. Lawler, Mohrman & Ledford

4. Smith

(۱۹۹۷) و فوی^۱ (۱۹۹۴) بر این باور هستند که سازمان‌های مدرن به دلیل صرف هزینه و براساس برنامه‌هایی که در صدد هستند مکانیزم‌های ارتباطی را شناور کنند، به دنبال آن هستند که جنبه‌های انسانی ارتباط را جایگزین ساختارهای ارتباطی منطبق بر هرم سازمانی کنند و نکته قابل ذکر در یافته‌های این پژوهش آن است که این توجه به احساس تعلق، هویت و ابعاد عاطفی سازمان، در معادله پیش‌بین هر دو نوع ارتباط دیده شد و آنچه به نظر می‌رسد نقض دانش موجود و شاید افزوده‌های بر آن باشد این است که ارتباطات چه عمودی باشند و چه افقی، متأثر از تعهد سازمانی هستند و آنچه در این میان متمایز‌کننده است این است که هویت اجتماعی، پیش‌بین اصلی ارتباطات افقی نیست که از این دیدگاه با عقیده پوستمس و همکاران (۱۹۹۹) ناهمخوان می‌باشد؛ زیرا، آن‌ها معتقد هستند که روابط بین فردی زمانی بهبود می‌یابد که روابط فرد با سازمان به صورت اساسی تغییر کند. علاوه بر این، این نتایج با یافته‌های پژوهش برامر و همکاران (۲۰۰۷) که در پژوهش خود بین ادراک کارکنان از مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان و تعهد سازمانی ارتباط مشبّتی را گزارش کردند هم‌سویی دارد. این هم‌سویی ناشی از آن است که احتمالاً با درک مسئولیت‌پذیری اجتماعی و هویت‌گرفتن از سازمان توسط کارکنان و رعایت آن، تعهد آن‌ها نیز افزایش می‌یابد.

اگرچه، تأکید مکتب روابط غیررسمی و ناکارآمدی ارتباطات عمودی است، اما به زعم هاسلام^۲ (۲۰۰۱)، هویت اجتماعی و تعهد سازمانی به مقدار زیادی به عوامل زمینه‌ای که افزایش دهنده هویت اجتماعی است بستگی دارد. این تحلیل با یافته‌های پژوهش در مورد سؤال چهارم که مدل سازی روابط بین سه متغیر فوق‌الذکر است هم‌راستا می‌باشد. در این رابطه چند نکته قابل توجه وجود دارد. یکی از آن‌ها این است که هویت اجتماعی علاوه بر اثر غیرمستقیم قادر است به صورت مستقیم نیز بر ارتباطات افقی مؤثر باشد، اما در زمینه ارتباطات عمودی، هویت از طریق تعهد سازمانی دارای قابلیت تأثیرگذاری می‌باشد. هر چند، پژوهش مشابهی که به مدل سازی در راستای متغیرهای پژوهش پرداخته باشد یافتد، اما به صورت دوبه‌دو، یافته‌های فوق با پژوهش‌های ایلمرس و همکاران^۳ (۱۹۹۹) و میلر^۴ و همکاران (۲۰۰۰) که بیان کردند هویت اجتماعی قابلیت زمینه‌سازی برای تعهد را دارا است و تعهد، این قابلیت را در راستای شکل‌دهی به ارتباطات تکمیل می‌کند، هم‌راستا می‌باشد. مدل ساختاری به دست آمده می‌تواند شرایطی را فراهم سازد تا نوع ارتباطات را بر حسب تقویت پیش‌بیندهای لازم ایجاد نماید. در این سازمان، کارکنان با تقویت هویت که نوعی خودشناسی در رابطه با دیگران است و مشخص می‌کند که شخص به لحاظ روان‌شناختی و اجتماعی کیست و چه جایگاهی دارد، امکان

1. Foy

2. Haslam

3. Ellemers, Kortekaas & Ouwerkerk

4. Miller

برقراری ارتباطی معنادار و پایدار میان خود را فراهم می‌سازند و نسبت به اجرای اهداف سازمان نظم، وفاداری و تعهد بیشتری را از خود نشان خواهند داد. مدیران می‌توانند با عملکرد متعهدانه خویش، کارکنان زیرمجموعه را تحت تأثیر قرار دهند. علاوه بر این، در فرایند جامعه‌پذیری سازمانی و با آموزش‌های صحیح بد خدمت می‌توانند مفهوم ارتباطات را در سازمان بسط دهند. نکته قابل توجه آن است که کارکنان می‌بایست ماهیت ارتباطات عمودی وافقی و نیز دلایل کاربرد آن‌ها را درک کنند و مطلع شوند که در چه موقعیت‌هایی، ارتباطات عمودی و در چه مواردی، ارتباطات افقی کاربرد دارد. توجه و اهمیت دادن به هویت اجتماعی کارکنان و احترام به نظام ارزشی آن‌ها باعث تقویت میزان تعهد کارکنان و درنتیجه، تقویت ارتباطات رسمی در سازمان خواهد شد. شایان ذکر است که این پژوهش در سازمان‌های ورزشی شهر اصفهان و یزد به مرحله اجرا در آمده است و تا تکرار آن در سازمان‌های ورزشی دیگر می‌بایست در تعمیم‌دادن نتایج جانب احتیاط را رعایت کرد. همچنین، پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی، نقش متغیرهای جنسیتی به عنوان متغیرهای تعدیل‌کننده بررسی شود و برخی دیگر از متغیرهای نگرشی به‌غیر از تعهد (همچون رضایت و اعتماد) نیز بررسی گردد. براین‌اساس، اشتغال در سازمان‌هایی که دارای جنبه‌های ارزشی مانند اهمیت دادن به هویت اجتماعی کارکنان هستند، به احساس مثبت در کارکنان منتج می‌شود که نتیجه آن بهبود تعهد سازمانی است. مسئولیت ایجاد ارتباطات صحیح در سازمان بر عهده مدیریت می‌باشد؛ از این‌رو، مدیران باید از کم و کيف فرایند ارتباطی آگاه باشند و نحوه برقراری ارتباطات مؤثر را بدانند. از سوی دیگر، چنانچه تعهد‌پذیری در سازمان غالب گردد می‌توان شاهد آن بود که کارکنان مسئولیت‌پذیری بیشتری را خود نشان دهند و درقبال انجام تعهدات، از رضایت و تعلق خاطر افزون‌تری برخوردار شوند که درنتیجه این امر غیبت‌ها، کم‌کاری‌ها، تنش‌ها و رفتارهای غیربهره‌ور کاهش خواهد یافت. همچنین، هنگامی که کارکنان هویت خود را در سازمان جستجو کنند، به‌دلیل برقراری ارتباطاتی هدفمند خواهند بود و لذا، هدف سازمان که همان دست‌یابی به حداقل بهره‌وری است شکل خواهد گرفت. این امر نشان‌دهنده وجود رابطه بین ارتباطات، هویت و تعهد در سازمان می‌باشد.

به عنوان یک محدودیت، پژوهش حاضر در ارتباط با کارکنان سازمان ورزش و جوانان شهرهای اصفهان و یزد در سال (۱۳۹۱) انجام گرفت؛ بنابراین، در تعمیم نتایج به گسترهای زمانی و سازمانی دیگر باید جانب احتیاط شود. محدودیت دوم این است که نتایج حاصل از این پژوهش، مبتنی بر همبستگی می‌باشد و لذا، کاربست و تفسیر نتایج به صورت علت‌و معلوی منطقی نمی‌باشد؛ هرچند که معادلات ساختاری از استحکام بیشتری نسبت به رگرسیون برخوردار هستند. علاوه بر این، در پژوهش حاضر

متغیر ملاک و واسطه (ارتباطات سازمانی و تعهد سازمانی) به صورت خودگزارش دهی بررسی شده است. در این نوع اندازه‌گیری‌ها ممکن است اریب نگرشی مربوط به آزمودنی، مبنی بر مطلوب‌نمایی فردی ناخواسته حاصل شده باشد. درمورد این محدودیت می‌توان در پژوهش‌های آتی، متغیرهای مذکور را سنجید و در خلال تحلیل داده‌ها کنترل کرد. علاوه‌بر این، می‌بایست به محدودیت‌های خاص مدل ساختاری در تعمیم مدل‌ها نیز توجه داشت.

علی‌رغم اهمیت شایان توجه ارتباطات سازمانی در کارآمدی سازمان و بهویژه در قلمروی سازمان‌های فرهنگی - ورزشی، پژوهش‌های اندکی در این زمینه صورت گرفته است که در این پژوهش‌ها، ارتباطات در قالب یک متغیر ملاک بررسی نگردیده است. از سوی دیگر، نوع مطالعات نیز در قالب یک مدل ساختاری بررسی نشده است. البته، در پیشینه مطالعات خارج از کشور، صرفاً پژوهش پوستمس و همکاران (۱۹۹۹) با مطالعه حاضر قرابت جدی دارد؛ هرچند که به لحاظ درنظرگرفتن متغیرهای پیش-بین و ملاک، تفاوت قابل ملاحظه‌ای با این پژوهش دارد. پژوهش حاضر علاوه‌بر معرفی یک مدل ساختاری به قلمروی پژوهش‌های مدیریت و تأیید آن، متغیر جدیدی تحت عنوان هویت اجتماعی را نیز به مطالعات این حوزه در نمونه‌های ایرانی معرفی کرده و خلا دانش موجود را مرتفع ساخته است. با این حال، بررسی محدودیت‌های این پژوهش در مطالعات آتی می‌تواند بخش زیادی از ابهامات موجود را برطرف سازد. شایان ذکر است که توجه به ابعاد ارتباطات سازمانی و تعهد و نیز درنظرگرفتن نقش واسطه‌ای تعهد، از نوآوری‌های پژوهش حاضر است. در ارتباط با موضوع پژوهش حاضر تاکنون مطالعه یکپارچه‌ای که تمامی متغیرهای مورد بررسی را در قالب یک مدل بررسی نموده باشد موجود نبود. علاوه‌شکل، ساختار و ترتیب متغیرها در این مطالعه نسبت به مطالعات خارجی نیز از نوآوری و پشتیبانی بیشتری در مقایسه با پژوهش‌های قبلی برخوردار بود. علاوه بر این در مطالعات قبلی روابط دو به دو متغیرها مورد بررسی قرار گرفته بود در حالیکه در این مطالعه تمام متغیرها بصورت مدل ساختاری بررسی شد و میزان تاثیرات متغیرها بر یکدیگر با نقش میانجی تعهد سازمانی همزمان برآش گردید و نقش اثرات مستقیم و غیر مستقیم هویت و تعهد بر ارتباطات به دستاوردهای قبلی دانش مدیریت در مورد نمونه‌های پژوهش اضافه گردید.

منابع

1. Ahmadlo, H. (2002). The relationship between national identity and ethnical identity among Tabriz adolescences, M.sc thesis. Tarbiyat Modares university, Tehran. (Persian).
2. Alvani, S, M. (2005). Public management. 24ed. Tehran. Ney publication. (Persian).

3. Arzeh, K., & Seyed Ameri, M. H. (2012). The relationship between knowledge management and communicational skills among managers of Iranian physical education organization. Sport Management Studies, 4(13): 49-64. (Persian)
4. Bahramzadeh, H. A., & Yadegary, M. (2009). The relationship between organizational justice and organizational commitment among personnels of seventh district girls school in mashhad city. Modiriat-E-Farda Quarterly. 6(21):55-65.
5. Brammer, S., Millington, A., & Rayton, B. (2007). The Contribution of Corporate Social Responsibility to Organisational Commitment. International Journal of Human Resource Management, 18(10), 1701-19.
6. Cichy, R., Jaj, CH., & Kim, S. (2009). The relationship between organizational commitment and contextual performance among private club leaders. International Journal Hospitality Management, 28(1): 53–62.
7. De Gilder, D., Van den Heuvel, H., & Ellemers, N. (1997). Het 3-componenten model van commitment. Gedrag en Organisatie, 10: 95–105.
8. Foy, N. (1994). Empowering people at work. Aldershot: Gower. Published by Gower Pub Co. ISBN 10: 0566074362 ISBN 13: 9780566074363.
9. Haigh, M.M., & Pfau, M. (2006). Bolstering organizational identity,
10. commitment, and citizenship behaviors through the process of
11. Inoculation. Journal of Organization Analysis. 14(4): 295-316.
12. Haslam, S. A. (2001). Psychology in organizations: The social identity approach. London: Sage.
13. Hewstone, M., & Jaspers, J. M. F. (1984). Social dimensions of attribution. In H. Tajfel (Ed.), The Social Dimension: European Developments in Social Psychology. UK; Cambridge: Cambridge University Press. 379–404.
14. Hogg, M. A. (1992). The social psychology of group cohesiveness: From attraction to social identity. Hemel Hempstead: Harvester-Wheatsheaf.
15. Hogg, M. A., Terry, D, J., & White, K. M. (1995). A tale of two theories: A critical comparison of identity theory with social identity theory. Journal of Social Psychology Quarterly. 58(4): 255–69.
16. Hogg, M. A., & Reid, S.A. (2006). Social Identity, Self-Categorization, and the Communication of Group Norms. Journal of communication theory. 16 (1) 7–30
17. Hosseini, S. M., & Mehdizadeh Ashrafi, A. (2010). Defining of effective factors of organizational commitment. Management Quarterly.7 (18): 9-16.
18. Jules, C. & Christopher, B. (2009). The effects of organizational communication on job satisfaction and organizational commitment in a land ambulance service and the mediating role of communication satisfaction. Career Development International, 14 (1), 29 – 49.
19. Khoshnod, A. (2011). The effect of job orginal dimensions on organizational commitment of social insurance organization employments in sannandaj province, M.sc thesis. Sannandaj university, sannandaj. (Persian).

20. Khoshbakhti, J., Keshtidar, M., & Zendehbodi, M. (2012). The relationship between servant leadership and organizational commitment of sport committees Boshehr province. *Sport Management Studies*, 4(13): 113-130. (Persian)
21. Kyle, E., Margaret, S., Warren, C. K. C., & Dora, M. L. (2012). National' identity, perceived fairness and organizational-commitment in a Hong Kong context: A test of mediation effects. *The International Journal of Human Resource Management*, 23: 4166-91.
22. Lambert, E., & Hogan, N. (2009). The importance of job satisfaction and organizational commitment in shaping Turnover intent: A test of a causal model. 31: 7-11.
23. Lawler, E. E. III., Mohrman, S. A., & Ledford, G. E. Jr. (1995). Creating high performance organizations: Practices and results of employee involvement and total quality management. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
24. Lawler, E. E., III, Mohrman, S. A., & Ledford, G. E., Jr. (1992). Total Quality Management Practices in the Fortune 1000. *Journal of Quality and Participation*, 15(5): 6-10.
25. Mark, V., Menno, D. T., & Erwin, R. S. (2007). Direct and indirect effects of supervisor communication on organizational commitment. *An International Journal*, 12(2): 116-28.
26. Meyer, T. W., & Allen, A. (1997). Commitment in the work place. Thousand Oaks: Sage Publications. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781452231556>
27. Miller, V. D., Allen, M., Casey, M. K., & Johnson, J. R. (2000). Reconsidering the organizational identification questionnaire. *Management Communication Quarterly*, 13(4): 626-58.
28. Morsel, A. (2008). Volunteering movement development barriers in country sport, M.sc thesis. Amol nonprofit university, Amol. (Persian).
29. Mortazavi, S., Pourazad, N., & Amirrazavi, P. (2010). Study of moderating role for social responsibility importance on relation between social responsibility and organizational commitment in Mashhad s food industries Firms, M.sc thesis. Mashhad Ferdosi university, Mashhad. (Persian).
30. Nadi, M. A., & Golshirazi, N. (2012). Structural equation modeling relationship between attachment styles and organizational justice with organizational citizenship behavior among employment of physical education administration in Isfahan city. *Sport Management Studies*, 4(13): 261-280. (Persian)
31. Nikofar, M. (2006). The relationship between transformational and transactional managers with organizational commitment among physical education employment in Sistan Blochestan province, M.sc thesis. Tehran university, Tehran. (Persian)
32. Postmes, T., Tanis, M., & Boudewijn, D. (2001). Communication a commitment in organizational: A social identity approach. 4(3): 227-46.
33. Postmes, T. (2001). Communication and commitment in organizational approach.4 (3):227-46.
34. Postmes, T., Spears, R., & Lea, M. (1998). Breaching or building social boundaries? Side-effects of computer-mediated communication. *Communication Research*, 25(1): 689-715.
35. Postmes, T., Spears, R., & Lea, M. (1999). Social identity, group norms, and deindividuation: Lessons from computer-mediated communication for social influence

- in the group. In N. Ellemers, R. Spears, & B. Doosje (Eds.), Social Identity: Context, Commitment, Content. 164–83.
36. Shakibaei, M. (2007). The relationship between motivation and job involvement among employment of physical education in Ghazvin province, M.sc thesis. Tehran university, Tehran. (Persian)
37. Sheldon, M. E. (1971). Investments and involvements as mechanisms producing commitment to the organization. *Administrative Science Quarterly*, 16(4): 143–50.
38. Smith, V. (1997). New forms of work organization. *Annual Review of Sociology*, 23: 315–39.
39. Todd, S. (2009). A social identity perspective on the job attitude of employees in sport. *Management Decision Journal*, 47(26): 137-90.

استناد به مقاله

نادی، محمدعلی. (۱۳۹۵). رابطه بین هویت اجتماعی و تعهد سازمانی با ارتباطات سازمانی در بین کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان و یزد. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۸ (۳۷)، ۸۰-۱۶۱.

Nadi, M.A. (2016). The Relationship between Social Identity and Organizational Commitment with Organizational Communication among the Isfahan and Yazd Young and Sport's Staff. *Sport Management Studies*. 8 (37): 161-80. (Persian)

**The Relationship between Social Identity and
Organizational Commitment with Organizational
Communication among the Isfahan and Yazd Young and
Sport's Staff**

M.A. Nadi¹

1. Associate Professor, Islamic Azad University of Isfahan (Khorasgan) *

Received Date: 2014/03/18

Accepted Date: 2015/05/20

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship of social identity and organizational commitment with organizational communication. The population of study includes Isfahan and Yazd young and sport's staff. From among them 217 were selected via clustered random sampling to take part in the study. The questionnaires were distributed and 217 were returned. The results of stepwise regression analysis showed that there was a positive significant relationship between social identity and organizational communication. There was also a positive significant relationship between affective commitment and organizational communication. The results from structural equation modeling showed that total social identity had a direct effect on organizational commitment and organizational communication. Also social identity had a direct effect of 0.06 on organizational communication. The results showed that the model fitted the data.

Keywords: Social Identity, Organizational Commitment, Organizational Communication

* Corresponding Author

Email: mnadi@khusif.ac.ir